

Leena Mäkinen – Anne Suvanto – Soile Ukkola

MITÄS NYT, EETU JA IITU?

Keksitään yhdessä ratkaisuja

Tutustu kirjaan
verkkokaupassamme

SISÄLLYS

Esipuhe.....	7
Puupposen perhe	10
 Eetu, Iitu ja ujo Uuno	12
Harjoituksia	36
 Eetu, Iitu ja mummon muistipeli	40
Harjoituksia	64
 Eetu, Iitu ja litimärkä Laku	68
Harjoituksia	102
Tietoa kerrontataidoista	107
Kertomusten maailma	108
Mitä kerronta on?	110
Miten kerrontataidot kehittyvät?	111
Miksi kertominen ja lapselle lukeminen on tärkeää?	112
Lukutuokio tukee lapsen päättelyä ja sosioemotionaalaisia taitoja	114
Näin käytät tätä kirjaa	117
Viitteet ja lähdekirjallisuus	125
Liitteet	130

ESIPUHE

ESIPUHE

Olipa kerran idea, joka sai alkunsa eräänä kesäisenä päivänä juoksulenkillä Oulujen rannassa. Tämän idean seurauksena syntyi vuonna 2017 julkaistu *Eetu, Iitu ja kertomattomat tarinat – Lapsen kerrontataitoja kehittävä satukirja*. Kirjan tarkoituksena oli tiivistää yksien kansien väliin vuosien aikana sekä tutkimus- että puheterapiatyössä karttunut tieto siitä, miksi lapsen omaa kerrontaa kannattaa tukea ja miten sitä voidaan kehittää. Eetu ja Iitu onkin otettu ilahduttavasti vastaan varhaiskasvatuksessa, erityisopetuksessa ja myös oman ammattiryhmämme sisällä puheterapiassa. Lisäksi Eetua ja Iitua on suureksi iloksemme luettu aivan tavallisissa kodeissa.

Tällä hetkellä voimme ylpeänä esitellä Eetun ja Iitun itsenäisen jatko-osan *Mitä nyt Eetu ja Iitu? Keksitään yhdessä ratkaisuja*. Tämänkin kirjan tarkoitus on tukea lasten omaa tarinan kerrontaa ja antaa vinkkejä siihen, miten näitä taitoja voidaan yhdessä aikuisen kanssa kehittää lukutuokioiden aikana. Kirjassa on ensimmäisenä kolme tekstitöntä kuvatarinaa, jotka lapsi voi kertoa itse tai yhdessä aikuisen kanssa. Kirjan lopussa on tietoa kerrontataidoista ja annetaan vinkkejä siihen, miten tätä kirjaa voi lapsen tai lapsiryhmän kanssa käyttää.

Kirjan syntä ovat auttaneet useat tahot. Erityisesti kiitokset Oulun yliopiston logopedian professori Kerttu Huttuselle keskusteluista ja avusta kirjan teoriaosuuden kirjoittamisen aikaan. Nyt jo 11-vuotias Laku-kissa voi edelleen hyvin. Kiitos Laku jälleen ulkonäkösi ja luonteesi lainaamisesta tähän kirjaan. Kiitokset kotien tukijoukoille, erityisesti omille pienille kertojillemme. Jälleen kerran ideamme ja ajatuksemme on puettu kuviksi mitä äärimmäisellä taidolla. Kiitos taitavalle Ina Majaniemelle kuvituksesta.

Oulussa 3.1.2020
Leena, Anne ja Soile

EETU, IITU JA MUMMON MUISTIPELI

40

Johdantotarina

Talvi on tullut. Puupposten talo on isojen lumikinosten ympäröimä. Leikkimökkiin ei pääse, kun lunta on niin paljon ja biekkalaatikko on jo pitkään ollut lumen alla. Mutta se ei häitää Eetua ja Iitua, sillä lumisella talvipihalla voi kuitenkin tehdä vaikka mitä kivaa. Ja oikeastaan sisälläkin on ihan kiva olla pakkaspäivinä. Silloin äiti laittaa olohuoneen kakluuniin tulen, jonka lämmössä voi pelata vaikka Afrikan tähteä. Lakustakin on ihana pötkötellä omassa pedissä kakluuniin hehkuessa. Laku ei nähkääs pidä yhtään lumesta, eikä koko talvesta. Äiti ja isäkin ovat tänä talvena sitä mieltä, että pakkasta ja lunta on liikaa. Senpä takia he ovat päättäneet karata talvea ja lähteä lomalle Italiaan, kummalliseen paikkaan nimeltä Torino. Torinossa kuulemma syödään paljon makaronia ja ihmeellistä jälkiruokaa nimeltä tiramisu. Eetu, Iitu ja Laku eivät lähde Torinoon, vaan jäävät kotiin. Mutta onneksi mummo tulee hoitamaan. Mummo on Eetun ja Iitun mielestä aivan mainio. Mummolla on aina jotain yllätystä mukanaan, ja mummo jaksaa leikkiä ja puubata loputtomiin. Mummo on Eetun ja Iitun mielestä maailman paras mummo! Vaikka mummo ei osakaan tehdä Italian tiramisua, mummo paistaa ihan mahdollottoman maukkaita lättöjä. Syksyllä tehtyä mummon mehuakin löytyy vielä kellarista, ja sehän se vasta maistuukin hyvälle lättöjen kanssa.

Mutta nyt, kurkataanpa, mitä Puupposilla tällä kertaa puubaillaan.

41

Äiti ja isä lähtevät matkalle.
Miltä lapsista tuntuu?

42

43

HARJOITUKSIA

1. Mitä tekisit, jos...
 - Mitä tekisit, jos sinun kaverillasi olisi paha mieli. Miten voisit lohduttaa kaveria?
 - Mikä sinua lohduttaa, jos sinulla on paha mieli?
2. Mummo
 - Minkälainen sinun mummosi on? Piirrä mummon kuva.
 - Kerro aikuiselle, mitä ihanaa sinun mummassasi on ja mitä kaikkea kivaa mummon kanssa voi puuhata. Aikuinen voi kirjoittaa mummo-asiat vaikka piirustukseksi taakse. Lähetä postissa piirustus mummollesi.
3. Pelit
 - Mistä peleistä sinä tykkäät?
 - Kerro kaverille jonkin lempipelisi säännöt?
 - Eetu, Iitu ja mummo pelasivat muistipeliä. Askartele itsellesi liitteessä 4 oleva mummon muistipeli. Pelaa sitä kaverin tai aikuisen kanssa.
4. Mummon muistipeli
 - Ota esiin kirjan liitteessä 4 olevat mummon muistipelikortit. Laita kortit pusiin ja ota sieltä yksi kortti kerrallaan. Katso, mikä kuva tuli ja sopiiko se Eetu, Iitu ja mummon muistipeli -tarinaan.
5. Roolileikki tai näytelmä
 - Leikkikää tai näytelkää tarina joko omilla tavaroilla tai kirjan mukana olevilla paperinukeilla (liite 1). Tarinakortit (liite 2) voivat olla mukana jäsentämässä leikkiä.
6. Vuodenajat
 - Mikä talvessa on kivaa? Mikä ikävää?
 - Piirrä talvinen kuva tai laula talvilaulu.